soul music

A zene ősidők óta együtt fejlődik, változik az emberiséggel, és kisebb-nagyobb mértékben jelen van minden egyes ember életében (a fogantatás háttérzenéjétől, a gyászindulóig).
A zene kialakulására a mindenkori társadalmi környezet legalább olyan meghatározó, mint a különféle zenei stílusok egymásra gyakorolt hatása.
Ez az évezredek óta tartó -véget nem érő- folyamat tükröződik napjaink zenéiben.

A szórakoztató tánczenében a hatások sokasága, az állandó változás fokozottan érzékelhető.
A zene nem ismer határokat; időben, térben - és műfajokban sem. Ám az sem vitatható, hogy szükséges a zeneművek csoportosítására, tagolására.
Ez számos szem-pont szerint, többféle módon történhet, de ezek a besorolások gyakran önkényesek és -a jellegzetes tartalmi és formai hasonlóságok ellenére- gyakoriak a kivételek, ellentmondások és átfedések is. (Jelenleg közel 300 zenei műfajt tartanak számon.)

A blues a XIX. század második felében alakult ki, jellemzően az USA déli államaiban; a fekete lakosság körében volt népszerű, szinte kizárólag ők játszották. Ebből fejlődött ki a jazz, majd a swing zene, melyek már külső –például klasszikus zenei- hatásokat is tartalmaztak.

Az 1940-es évek elejétől, a „gyapotföldeken” játszott blues zene és a jazz egyfajta ötvözete lett a Rhythm and Blues. A soul zene a R&B és az erős gospel zenei hatások elegyeként született meg.

A 40-es évek végére visszavezethető keletkezése idején soul jazz-nek vagyis szabad fordításban, a jazz lelkének nevezett műfaj főként spirituális, templomi Istentiszteletekből vett elemeket tartalmazott. A szóösszetételből később elhagyták a jazz szót, így maradt soul a műfaj megnevezése.

A könnyűzenei trendek az 50-es évek második felétől egyre inkább szétváltak. A fekete lakosság körében népszerű blues mellett létrejött a -főként R&B-ból származtatható- másik ág, a rock and roll (ami később rock zene lett).

A 60-as évek közepétől a soul szövegvilága már nem csak spirituális mondanivalót tartalmazott, ha-nem egyre inkább a feketék egyenjogúságáért küzdők művészi kifejező eszközévé vált. (Hamarosan, a szegregáció jelentős csökkenésével ez a társadalmi mondanivaló is elapadt.)
Ezzel egy időben alakult ki a soul zenéből a táncolható funk stílus, melynek legfontosabb személye James Brown volt.

Az 1970-es évek elejétől a disco zenéjét a Philadelphia – és a Detroit (Motown) soul/sound jellemez-te.

Az 1980-as években létrejött a house és a techno (azokban a városokban, melyek a soul fellegvárai is). Az ezredforduló környékén kibontakozó elektronikus tánczene egyes ágaira is erős hatást gyakorolt a soul.

A Soul család tagjai, közeli rokonai:

Beach	A Carolina beach-nek is nevezett zene jó néhány különböző, 1940-60-as stílusból állt össze: big band swing, blues/jump blues, jazz, doo-wop, boogie, rhythm and blues, reggae, rockabilly és old-time rock and roll.
Blue-Eyed Soul	Az 1960-as évek közepén kezdték használni a "kék szemű" jelzőt azokra a zenékre és“fehér” előadókra, akik fekete eredetű soul-t és Rhythm and Blues-t játszottak ugyancsak fehér közönségüknek.

	Nyilvánvaló a kapcsolat, átfedés a Blue-eyed soul és a később kiteljesedett British soul műfaj, illetve előadóik között.
Blues	A Soul testvére, a Rhythm and Blues őse.
British Soul	Az amerikai soul mindig népszerű és nagy hatású volt Angliában, de a brit soul csak a ‘80-as években vált valóban önálló, megkülönböztethető műfajjá.
Brown-Eyed Soul	Latin zenészek alakították ki a saját hagyományaikkal fűszerezett Brown-Eyed Soul-t.
Chicago Soul	Chicago melegágya több zenei műfajnak is. Nem véletlen, hogy a város nevével fémjelzett soul igen sokszínű, változatos.
Country Soul	A Gospel, az R&B és a Country & Western fúziója.
Deep Funk	A Funk máig élő, legrégibb ága.
Detroit Soul, Motown Soul/Sound	Detroit a soul, blues, és rock szülővárosa, valamint a house és a techno létrejöttének színhelye. A Motown Sound a soul és a disco egyik legfőbb meghatározója.
Disco	Az R&B/Soul család egyik önállósult új generációja.
Doo Wop	Afro-amerikai eredetű zenei-, illetve énekstílus.
Funk	FUNKY – erről majd bőven…
Go-Go	A Hip hop, Rap, és R&B funky-s variációja.
Gospel	A Soul vallásos énje.
Hip Hop Soul	R&B, Neo-Soul, New Jack Swing és Hip Hop ötvözet.
Jazz	A Soul kicsit idősebb testvére szerteágazó rokonsággal.
Latin Soul	Latin zenével (Salsa, Mambo) kombinált soul.
Memphis Soul (Hard Soul) [1]	A detroiti soul-tól eltérő, kemény, nyers hangzású, valódi érzelmeket sugárzó zene jellemzi ezt a fő irányvonalat.
Neo Soul/Nu Soul [2]	Az 1970-es évek soul hangzását (énekstílusát, hangszerelést), ötvözték a hip-hop ritmusával és tűzdelték rap betétekkel.
New Jack Swing	Hip-hop, rap, R&B/soul, dobgép - és Teddy Riley.

(Swingbeat) [3]	Az irányzat női ága a New Jill Swing.
New Orleans Soul (Crescent City Soul)	New Orleans zenei életében a rhythm and blues-ból egyenes út vezetett a soul irányába. Nemcsak a pop és R&B listákra hatott, de a funk létrejöttében is jelentős szerepe volt.
Northern Soul And Modern Soul	Észak-Angliából, az 1960-as évek végén indult az a zenei-, tánc- és divat-mozgalom, mely a fekete soul ritmikus, gyors ágát kultiválta. A Northern Soul -a Brit-Soul sajátos ága- jelentős hatással volt a klub illetve Dj kultúrára.
Nu-Jazz / Soulful Electronica	Azelektronikus zenekülönböző ágainak művészei (house, drum n bass, UK garage, downtempo) a soul zene erőteljes hatása készített produkciói tartoznak ebbe a kategóriába.
Philadelphia Soul	A Detroit- soul továbbfejlesztett, „kifehérített” változata. A Philly-sound egyik ága ritmikus, táncolható, a másik különösen lágy, sőt szinte giccses. Ami mindkét formát megkülönböztette a fehér előadók hasonló számaitól, az a feketék többnyire kiemelkedő hangja.
Pop-Soul	A soul zene népszerűségre, kereskedelmi forgalomra, rádióbarátra csiszolt produkciói. Többségében kiváló zenészek, énekesek által előadott minőségi R&B/Soul/Motown slágerek.
Psychedelic Soul	Ahogy elnevezése is jelzi, a soul és a psychedelic rock fúziójából alakult ki az 1960-as évek végén.
Quiet Storm	R&B, soul és smooth jazz-alapú, lágy, melodikus “soulful” zene. Azon kevés irányzatok egyike, melynek ihletője (Smokey Robinson), és létrejöttének körülményei pontosan meghatározhatók.
Rhythm and Blues	Az R&B lényegében minden afroamerikai (black music) eredetű zenét magába foglaló műfaj. Gyakran a Soul-lal is összevonják: R&B/Soul.
Samba Soul	A soul Brazil ága az 1960-as évek végétől: Samba-Rock, plusz Black/Soul/Funk/Psychedelic.
Smooth Soul	R&B, soul és smooth jazz-alapú, lágy, melodikus “soulful” zene. Azon kevés irányzatok egyike, melynek ihletője (Smokey Robinson), és létrejöttének körülményei pontosan meghatározhatók.

Soul jazz/Groove	Az 1960-as években nagyon népszerűvé vált irányzat.
Southern Soul (Deep Soul)	Lendületes, energikus soul a Stax Record jellegzetes hangzásával.
Uptown Soul	Amerika északi részének zenéje vonósokkal, háttér-vokállal, harmóniadús akkordmenetekkel.

A soul az R&B [4] városiasodásának és üzletiesedésének eredményeként, a '60-as években fekete zenészek által kialakított, a jazz [5]hez közel álló, pop [6]uláris zenei stílus.

A soul-zenének Amerika-szerte különbözõ irányzatai kezdtek kialakulni. A nagyvárosokban (New York, Chicago [7], Philadelphia) a lágy vokál, Detroit [8]ban (Motown [9]) a könnyed, népszerû rock and roll [10], mialatt délen keményebb, durvább, szinkópá [11]s hangzás [12] jellemezte. Mindezek a soul formák uralták a black music [13] chart [14]ot, de gyakran felkerültek a pop [6]listára is.

A '70-es évekre a soul tovább tagolódott: mûvészek, mint James Brown, Sly Stone kifejlesztették a funk [15]ot, míg mások tovább csiszolták a tradicionális [16] formáját.
►Detroit-soul *[17]*, Memphis-soul *[18]*, Philly-soul *[19]*

Sweet Soul Music [20] >

[21]ltt olvasható és hallgatható minden, ami soul!
http://www.soulmusic.hu/ [22]

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/soul-music

Hivatkozások:

[1] http://www.fact-archive.com/encyclopedia/Memphis_soul
[2] http://www.fact-archive.com/encyclopedia/Neo_soul
[3] http://www.fact-archive.com/encyclopedia/New_jack_swing
[4] http://www.zenci.hu/szocikk/rhythm-and-blues
[5] https://www.zenci.hu/szocikk/jazz
[6] https://www.zenci.hu/szocikk/pop
[7] https://www.zenci.hu/szocikk/Chicago
[8] https://www.zenci.hu/szocikk/Detroit
[9] https://www.zenci.hu/szocikk/Motown
[10] https://www.zenci.hu/szocikk/rock-and-roll
[11] https://www.zenci.hu/szocikk/szinkopa
[12] https://www.zenci.hu/szocikk/hangzas
[13] https://www.zenci.hu/szocikk/black-music
[14] https://www.zenci.hu/szocikk/chart
[15] https://www.zenci.hu/szocikk/funk
[16] https://www.zenci.hu/szocikk/tradicionalis
[17] https://www.zenci.hu/szocikk/Detroit-soul
[18] https://www.zenci.hu/szocikk/Memphis-soul
[19] http://www.zenci.hu/szocikk/philly-soulsound
[20] http://zenci-blog.blogspot.com/2011/10/sweet-soul-music.html
[21] http://www.soulmusic.hu/
[22] http://www.soulmusic.hu/